

Zaměřeno na Království

Roč. 24 č. 11

Anthony Buzzard, editor

Srpen, 2022

10 důvodů, proč milénium není teď!

Amilenialismus (což doslova znamená "žádné milénium") učí, že v současné době "duchovně vládneme" s Kristem, protože jsme prožili osobní, obrazné "vzkříšení" při svém obrácení/křtu. Přesto existuje nejméně deset důvodů, proč tisíciletá vláda Krista a jeho svatých v Zjevení musí ležet v budoucnosti:

1) Vláda Krista a svatých ve Zjevení 20 následuje po událostech Kristova návratu uvedených v 19. kapitole. Ve Zjevení 19:11 uvádějí slova "a viděl jsem" sled událostí, které jsou ve verši 17 ("a viděl jsem") a ve verši 19 ("a viděl jsem") spojeny s úplným svržením šelmy a falešného proroka (v. 20) a zničením zbytku těch, kteří se staví proti Ježíši (v. 21). Ve Zjevení 20:1 "a viděl jsem" pokračuje posloupnost a pojednává o úplném odstranění nejvyššího nepřítele, samotného satana, ze světové scény. Po této události následuje další fáze dramatu: "A viděl jsem trůny a na nich sedět lidi, kterým byla dána pravomoc vládnout" (Zj 20:4).

2) Vláda svatých s Kristem závisí na vzkříšení (Zj 20:5). Podstatné jméno "vzkříšení" (*anastasis*) se v Novém zákoně vyskytuje asi 40krát. Ve všech případech (kromě zvláštního použití v Lk 2:34) se vztahuje na *skutečné vzkříšení mrtvých lidí k životu*, nikoli na "vzkříšení" ze života v hříchu do života křesťanského (jak musí tvrdit amilenialismus). Bylo by nepřirozené a zároveň nedůsledné myslet ve Zjevení 20:4-5 na něco jiného než na skutečné vzkříšení mrtvých.

3) Jan popsal skutečné vzkříšení, nikoliv obrazné, když řekl, že držitelé trůnů "ožili" poté, co byli s'ati. Jádro tisícileté pasáže zní: "Viděl jsem ty, kteří byli s'ati... a ožili... To je první vzkříšení" (20:4-5). Lidé nejsou stínáni při obrácení, ale mohou zemřít jako mučedníci. "Oživení" těch, "kteří byli s'ati", nemůže v žádném případě popisovat obrácení! Přesto amilenialismus musí s těmito slovy zacházet tímto mimořádným způsobem, aby se vyhnul doslovnému vzkříšení.

4) Ve Zjevení 20:3 je Satan spoután, "aby už nemohl svádět národy". Dříve v téže knize Jan popisuje Satana

jako "toho, který [nyní] svádí celý svět" (Zj 12:9). Zde ve Zjevení 20:3 je Satan spoután a je mu zabráněno, aby "již více sváděl národy". Je nepochybné, že Satan nemůže *zároveň* "svádět celý svět" a *zároveň* "již nesvádět národy". Přesto je celá "amileniální" škola oddána tomuto rozporu. Amilenialismus učí, že období, v němž satan "již nesvádí národy" (všimněte si: "národy", nikoliv církev), je stejné jako období, v němž nyní "svádí celý" svět. Těžko si lze představit neuspokojivější způsob výkladu Bible! Obáváme se, že amilenialisty žene do těchto extrémů jejich odpor k myšlence mesiášského Božího království, kterému vládne Mesiáš a svatí.

5) Ve Zjevení 12:12-13 je Dábel svržen z nebe na zem. Jak se všichni shodují, děje se tak v době před druhým příchodem. Ve Zjevení 20:1-2 je však Satan zcela vyhnán ze země a poslán do propasti. Toto vyhnání do propasti, které se shoduje s počátkem tisícileté vlády, musí ležet v budoucnosti. Satan nemůže být *současně* omezen na zemi i vyhnán ze země do propasti.

6) Satan je představen jako mimořádně aktivní a mocný v současném zlém věku (Gal 1:4). Jan popisuje Satana jako toho, kdo má nyní moc nad celým světem: "Celý svět leží v moci toho zlého" (1 Jn 5:19). V 2 Kor 4:4 je Satan vnímán jako "bůh tohoto věku". Abychom pochopili novozákonní pohled na současné působení Satana, měli bychom prozkoumat následující pasáže: Luk 22:3; Skutky 5:3; 2 Kor 4:4; 11:14; Ef 2:2; 1 Tes 2:18; 2 Tim 2:26; 1 Pt 5:8: "Váš nepřítel, ďábel, obchází jako řvoucí lev a hledá, koho by pohltil".

V naší pasáži však máme popis úplného ukončení Satanova vlivu na národy. Je odstraněn ze scény, vyhnán a zapečetěn v propasti. Naléhavě žádáme naše čtenáře, aby opustili názor, který současnou Satanovu klamavou činnost nad celým světem (Zj 12:9) spojuje s dobou, kdy bude spoután a nebude již moci národy svádět (Zj 20:3).

7) Ze Zjevení 20:10 je zřejmé, že Satan je nakonec po tisíci letech (miléniu) a "krátkém čase" (v. 3) uvržen

do ohnivého jezera. Tisíc let tedy dělí jeho spoutání a zapečetění v propasti (v. 3) od jeho uvržení do ohnivého jezera (v. 10). Stejně tak je jasné, že šelma (Antikrist) a falešný prorok jsou již v ohnivém jezeře, když se k nim Satan po tisíci letech připojí (v. 10). V Janově vidění dělí tisíc let vhození šelmy (Antikrista) do ohnivého jezera a příchod Satana do něj. Pokud, jak tvrdí amileniální škola, tisíc let začalo ukřižováním nebo obrácením jednotlivých věřících (názory se různí), jaký význam má vhození šelmy a falešného proroka do ohnivého jezera o tisíc let *dříve*? Jan zjevně popisuje zkázu šelmy a falešného proroka při druhém příchodu, Satanovo vyhnání do propasti a jeho uvržení do ohnivého jezera, kde se o tisíc let později připojí k šelmě a falešnému prorokovi. Tisíciletá vláda tedy následuje po Druhém příchodu - což je premilenialismus, uznání budoucího mesiášského království.

8) Amilenialisté někdy tvrdí, že současná svoboda Satana (za předpokladu předmileniálního schématu, že ještě nebyl spoután) je v rozporu s účinky ukřižování. Připouštějí však, že Satan musí být na krátkou dobu propuštěn na svobodu (Zj 20:3). Toto období svobody by stejně tak odporovalo účinkům kříže. Biblická fakta jsou taková, že Satan byl již poražen, ale jeho rozsudek nabude účinnosti, až bude definitivně zbaven své moci jako bůh tohoto věku vyhnáním nejprve do propasti a následně uvržením do ohnivého jezera - jde o dvoustupňový trest.

9) Satan již nemůže "svádět národy" (jak říká amilenialismus). Ve Zjevení 19:15 Kristus při svém příchodu udeří na národy právě proto, že byly Satanem tak katastrofálně oklamány, že se Mesiáši při jeho příchodu postavily na odpor.

10) Téměř všichni se shodují, že "zbytek mrtvých" (ti, kteří nebyli zahrnuti do prvního vzkříšení) ožije doslova na konci tisíce let (Zj 20:5, 12). Přesto amilenialisté popírají, že "příchod k životu" těch, kteří jsou součástí prvního vzkříšení, je doslovným vzkříšením. Stejně řecké slovo popisuje vzkříšení obou skupin a stejná slova "ožili"¹ se vyskytují ve dvou po sobě

jdoucích větách. Slavný protest Henryho Alforda, známý jako "Alfordův zákon", proti nesrovnalostem tohoto výkladu pasáže si zaslouží, abychom si jej znovu vyslechli:

"Nemohu souhlasit s překrucováním slov [Zjevení 20] z jejich jasného smyslu a chronologického místa v proroctví... Ti, kdo žili po smrti apoštolů, a celá církev po tři sta let jim rozuměli v jasném doslovném smyslu... Pokud jde o samotný text, žádné legitimní zacházení s ním nebude vymáhat to, co je nyní v módě jako duchovní [amileniální] výklad. Jestliže v pasáži, kde se hovoří o dvou vzkříšeních, kdy některé 'duše' ožily nejprve a ostatní mrtví ožili až na konci určitého období po prvním vzkříšení - jestliže v takové pasáži lze první vzkříšení chápat jako duchovní vzkříšení s Kristem, zatímco druhé znamená doslovné vzkříšení z hrobu - pak je konec veškerému významu jazyka a Písmo je vymazáno jako jednoznačné svědectví o čemkoli. Je-li první vzkříšení duchovní, pak je duchovní i druhé, což asi nikdo nebude tak zatvrzele tvrdit. Je-li však druhé vzkříšení doslovné, pak je takové i první, což společně s prvotní církví a mnoha nejlepšími moderními vykladači tvrdím a přijímám jako článek víry a naděje."²

Nevidět ve Zjevení 20:1-6 budoucí vládu Mesiáše se svými svatými znamená mimořádný husarský kousek, při němž se odhazuje jasný význam slov a kontext, aby se podpořila teorie, která se v církvi objevila až 300 let po apoštolech. Jak poznamenal K. L. Schmidt: "Člověk, který odmítá najít ve Zjevení 20 jasné učení o budoucím miléniu, přistupuje k textu s předpojatými představami a nezískává z něj ani přesný smysl, ani hodnotu."³ George Ladd poukazuje na celou tradici protimesiášského čtení Bible, když píše: "První antimileniáni znevažovali přirozený výklad Zjevení 20 nikoli z exegetických důvodů, protože si mysleli, že kniha neučí o miléniu, ale proto, že **se jim nelíbilo mileniální učení.**"⁴

Odpor k židovství Ježíšova evangelia o Království je zřetelný, když komentátoři čelí přímému (a v tomto

¹ Používá se také pro doslovné vzkříšení ve Zj 1:18 a 2:8.

² *Greek New Testament*, Vol. IV, Part 2, s. 726.

³ K.L. Schmidt, *Le Problème du Christianisme Primitif*, Paris: Leroux, 1938, s. 84, 85.

⁴ *Crucial Questions about the Kingdom of God*, Grand Rapids: Eerdmans, 1952, s. 149, zvýraznění přidáno

případě vrcholnému) prohlášení o vyřešení neduhů světa, když přijde Mesiáš, aby vládl.

"**Mnohem častěji** se o nebeském království mluví jako o **budoucím** požehnání, neboť jeho dovršení se očekává při Kristově slavnostním návratu z nebes, kdy budou mrtví znovu povoláni k životu, budou odstraněny neduhy a křivdy, které zatěžují současný stav věcí, a mocnosti nepřátelské Bohu budou přemoženy."

Thaver's Lexicon "Kingdom" (Basileia)

Naše postpravdivá kultura

Proč je nutné, aby křesťané povstali

Barbara Buzzard

Dnešní doba vyžaduje neustálé vštěpování pravdy a lásky k pravdě, protože nás obklopují obrovské tlaky a pokušení vyměnit pravdu za lež (Řím 1:25). Pod záminkou přimět nás k větší vstřícnosti, inkluzivně a ještě větší lásce se však děje pravý opak. Copak nevidíme, že právě ta inkluzivita, která je propagována, vyžadována, a dokonce vynucována, *vylučuje* křesťany, kteří se rozhodli, že nebudou nebo nemohou dělat kompromisy?

Mnozí začali obhajovat přístupy, které by blahořečily všem stranám, a odsuzují tvrdou linii nebo nepřijetí jako nemožně omezené, dokonce zhoubné. Na druhou stranu, jak může být člověk přesvědčený, aniž by zaujal nějaké stanovisko? To, čemu se říká neutralita – je to biblické? Neutralita, která je obvykle považována za dobrou věc, by vymazala něčí svědectví o Pravdě. Pavlovo mnohokrát použité "svědčím o" by bylo přepsáno. Neutralita by vymazala přesvědčení. *Neumožňuje* přesvědčení. Neutralita by byla zrušena, jakmile by se člověk rozhodl, kde je Pravda (a kde není), a jakmile by byl připraven na následky.

Nedostatek přesvědčení s sebou nese slabost. Rodí se z ní slabost. Jako křesťané nemůžeme běžet závod, který máme běžet, bez přesvědčení. Může přesvědčení koexistovat s neutralitou v duchovních/biblických otázkách? Co se nám snaží vštípit novozákonní autoři? Smělost, duchovní sílu, odvahu - a *presvědčení*. Přesvědčení pochází z inteligentní *reakce na Písmo*. Bez přesvědčení jsme neschopní pohybu, snadná kořist pro nepřítele. Nerozhodnost vůči biblickým napomenutím nás stáhne ke dnu. *Bůh od nás chce*

odpověď – reakci na pravdy, které nám předkládá v Písmu. Naše reakce ho bude ctít. Naše reakce bude měřítkem toho, zda nám Bůh může důvěřovat.

Je neutralita dobrá věc, nebo vlažná známka slabosti? Ačkoli je možné, že to může záviset na situaci (a není tím myšlena narážka na mezinárodní vztahy), neutralita *může být* selháním a neochotou postavit se těžkému rozhodnutí. Udělat správnou věc je jistě těžší než ustoupit špatné věci. Neutralita je *stav umělého klidu*, o kterém si nedovedu představit, že by Ježíš přijal. Snad by mohl přinést mír, ale jen za cenu, která je příliš vysoká. Není to důvod, proč Ježíš tak důrazně varuje před vlažností, protože takový přístup je hoden pouze vyplivnutí (Zj 3:15-16).

Nemůžeme si vážit slabosti, ať už té, kterou vidíme u sebe, nebo u druhých. Bůh by si jí nemohl vážit, protože signalizuje, že jsme se rozhodli pro něco, co je málo pravdivé, místo abychom se vydali po těžké a úzké cestě. Neutralita nám neumožňuje postavit se za správné, ani odsoudit špatné. Nejste ve válce sami se sebou, když se snažíte požehnat oběma protichůdným názorům?

Nový rozměr víry – Nenávidět zlo

Čím více se na věc zvanou křesťanství zaměřujete, tím více požadavků a nároků musíme uznat. Jsem pokořen/a tím, že v různých fázích své cesty – mohu upřímně říci – jsem nedělal/a ani polovinu z toho! Nebo "kdybych na začátku věděl/a to, co vím teď, zajímalo by mě, jestli bych se k tomu odhodlal/a". Ach, to bohatství Božího odpuštění!

Biblický příkaz "nenávidět zlo" se v diskusích neobjevuje často. Co to vůbec znamená? Pomůže nám stručně "Bázeň před Pánem je nenávisť ke zlému" (Př 8:13). Tragické je, že není běžnou biblickou znalostí, že musíme milovat pravdu, **abychom byli spaseni**" (2 Te 2:10). To je samo o sobě monumentální. Ale je v tom ještě něco víc? Musíme také nenávidět zlo?

Žalm 15 nám dává dobrou odpověď na tuto otázku: Kdo může přebývat v Boží přítomnosti? "Ti, kdo chodí bezúhonně, dělají, co je správné, a mluví pravdu ze srdce, kdo nepomlouvají jazykem, nedělají nic zlého svým přátelům a neberou si na paškál své bližní, **v jejich očích jsou ničemní v opovržení.**" Co by to prakticky znamenalo?

Tento varovný verš je částečnou odpovědí; jsme varováni, abychom neunavovali PÁNA slovy: "Všichni, kdo dělají zlo, jsou dobří" (Mal 2:17). Další a velmi pochmurné poučení: "Protože jste neměli v nenávisti krveprolití, bude vás stíhat krveprolití" (Ez 35:6b).

Jinými slovy, nemůžeme zlo ignorovat, krýt, usmiřovat, přizpůsobovat se mu, dělat s ním kompromisy, omlouvat ho nebo *být* vůči němu *slepi*. Jsme přesytní schválenými způsoby, jak nestrkat nos do ničeho, neangažovat se, sklopit hlavu a podobnými nesmysly. Faktem však je, že Bůh zlo nenávidí (Př 6:16-19). Překvapivým důsledkem toho je, že podle Písma je zlé jak klamat, tak *být klamán*. Tato nepřijemná skutečnost, že být klamán je hřích, je často přehlížena nebo dokonce neuznávána. Ale přesto je tu. Říká se nám, že "zlí lidé a podvodníci půjdou od špatného k horšímu, budou svádět druhé a **budou sváděni**" (2 Tim 3:13). Jak pozorně musíme číst Písmo! Jak houževnatě musíme tyto zásady uplatňovat! Jak pilně se musíme modlit za ochranu před zlem! Jak si musíme být vědomi touhy Zlého nás vykolejit!

Když máme napodobovat Ježíše, musíme si uvědomit, že jednou z jeho vlastností, která mu přinesla Otcovo schválení a pomazání, je, že "miloval spravedlnost a **nenáviděl ničemnost**" (Heb 1:9; Ž 45:7).

Vaše audio a video musí být v souladu!

Ačkoli nejsem příznivcem Shakespeara, považuji tento citát za pozoruhodný: "Tohle je nade vše: sám sobě buď věrný, a z toho musí vyplývat, jako noc dni, že nemůžeš být k nikomu falešný."⁵

Musím žít podle svého svědomí. Nejsem zaslepený tím, že ne každý to dělá. Je to problém? Ano. Omlouváme, zjemňujeme, necháváme to plavat, možná dokonce obhajujeme ty, kteří nezůstávají věrni tomu, co vědí, že je správné. Dokonce si děláme legraci z křesťanů středního proudu. Náš Otec vyžaduje víc. Závod do cíle nevyhraje ten, kdo žehná na všechny strany, protože bez "šťávy" přesvědčení bude člověk slabý, a tudíž zranitelný. Písmo varuje před dvojím smýšlením a nám je přikázáno, aby naše ano bylo ano a naše ne bylo ne.

Někteří říkají, že nedůslednost vede k morální zkaženosti. Jak rozporuplnost, tak nedodržování přesvědčení jsou nesmírně nebezpečné. Mohou být na úrovni teologického selhání – proti sobě samému. Nejnebezpečnějším (a nejsnadnějším!) člověkem, kterého lze oklamat, jste vlastně vy sami.⁶ A vzpomeňte si na pravdivý postřeh Marka Twaina, že je snazší někoho oklamat než přimět někoho, aby přiznal, že byl oklamán! Svou hloupost dokonce zdvojujeme, abychom se vyhnuli přiznání, že jsme se mýlili. A přitom je pravda, že když jsou dva na špatné cestě, ten, kdo se otočí, k ní dojde jako první.

Postavte se!

Pokud nám Bůh snad dal čas, abychom se "zoce- lovali" pro ještě těžší časy, a co je ještě důležitější, abychom žehnali druhým Pravdou, která je může zachránit - pokud neobstojíme, budeme shledáni jako nejvíce nedostateční. Jakákoli nedůslednost nebo neschopnost řídit se svým svědomím povede ve skutečnosti k morálnímu rozkladu. (Vzpomeňte si na politiku.) Nyní není čas se skrývat; je čas se postavit. *Co plodí zkaženost? Neschopnost postavit se.*

Je pozoruhodné, že konečným výsledkem přílišného kompromisu je být "zkompromitovaný", což je nebezpečný stav. Můžeme se zkompromitovat natolik, že ztratíme věrnost tomu, co je správné, a vydáme se cestou spolupachatelství. Přijde čas, kdy mlčení znamená zradu, zradu toho, co známe, a zradu toho, co je správné. Mlčení je stejně jako potrat právo, které křesťané nemají.

Slovo "svědek" znamená nejen vidět. Znamená také mluvit. Vidět znamená mluvit. Je třeba vydávat svědectví. Jak bylo řečeno, jsme jen jednu generaci od toho, abychom neměli svobodu slova.⁷ (From the American Dream to the American Horror Story? *Od amerického snu k americkému hororu?*) Totéž platí z teologického hlediska: jsme jen jednu generaci od toho, abychom nepoznali Pravdu, učení, na kterém záleží. Musíme brát vážně možné zkažení naší víry. *Může být víra v knihách, ale ne v srdcích a myslích?* Ke zkáze dochází, když Pravda není střežena jako s mentalitou "Zde stojím" a není za ni bojováno.

⁵ Polonius, in Shakespeare's *Hamlet*

⁶ M. Scott Peck

⁷ Bývalý President Ronald Reagan

Může ti Bůh důvěřovat?⁸

Jsmo sledováni – nejen Ježíšem a jeho Bohem, ale i našimi bližními. A těm, kteří nás pozorují, ubližujeme a prokazujeme jim velkou medvědí službu, pokud náš příklad není odvážný a jasný. Přátelé nás musí znát jako někoho, kdo se nebojí postavit. Neměli by být nervózní z našeho dalšího kroku, protože by měli vědět, že jsme věrní svému přesvědčení. To ovšem není na denním pořádku. Spíše je tendence vycházet vstříc, aby se s námi dobře jednalo, razítkovat záležitosti a být "ANO lidmi", abychom si nevysloužili nesouhlas výše postavených. Nebo jste možná dostali příkaz (vzpomeňte si na politiku a církev). Obávám se, že být nezávazný nebude to, co chce Ježíš slyšet. Jistě nechcete říct, že musím být hlasitý? Ale já ano! Kryptokřesťané nejsou ti praví. Neviditelní křesťané nejsou to pravé.

Trik spočívá v tom, jak identifikovat obraze kabátu! Je to ten, kdo nabádá ke kompromisu, nebo ten, kdo varuje před odklonem od Ježíšových slov?

"Odvahe je žebřík, po kterém se vzpínají všechny ostatní ctnosti."⁹ "Přestaňte se nechat zneklidňovat nebo být zbabělí" (Jan 14:27b). Kéž nám Bůh požehná "nezlomným duchem" (Ž 51:10). Slovo "nezlomný" se v Písmu vyskytuje nejméně dvanáctkrát. Musíme o něm uvažovat a zvažovat své možnosti, když jsme nabádáni ke kompromisu.

Pravda "mluví" prostřednictvím svědectví věřících v Pravdu. Když člověk stojí, *zve ostatní lidi, aby viděli to, co vidí on!* Jak řekl jeden člověk: Když teď nepromluví, jaký smysl má celá moje kariéra? Kéž bychom si všichni vypěstovali silné nutkání rozpoznat a přijmout svou povinnost vydávat svědectví o Pravdě, ať už se nachází kdekoli. Čestnost to od nás vyžaduje.

Nyní nastal den, kdy je třeba přijmout odvážná rozhodnutí, kdy je třeba, aby vůdci vedli, kdy je třeba, aby se lidé s rozlišovacími schopnostmi zapojili do války dobra a zla. Může existovat smrtelnější emoce nebo myšlenka než lhovost a z ní plynoucí mlčení o věcech, na kterých záleží?

⁸ Doufám, že to není příliš tvrdá otázka. Odpověď na ni by mohla být pro nás všechny nezbytným úkolem.

⁹ Clare Booth Luce

"U" v Janovi 1:1

Je příznačné, že Jan ve svém evangeliu vždy používá předložku *para* (u), aby vyjádřil blízkost jedné *osoby* k druhé (1:39; 4:40; 8:38 atd.). Ve svém prologu však volí *pros* (u), což naznačuje, že "slovo u Boha" nemá označovat *osobu* vedle Boha. První Janův verš také připomíná to, co říká Moudrost v Sírachově knize 24:9. V tomto případě se jedná o "slovo": "Bůh mě stvořil od počátku dříve než svět". Existují dobré důkazy, že hebrejské předložky *im* nebo *et*, které znamenají "u", mohou popisovat vztah mezi *osobou a tím, co je v jejím srdci nebo myslí*. Zde je několik zajímavých příkladů použití hebrejských předložek *im* a *et* z Hebrejské bible:

"Im (u), sám = **ve vědomí někoho, ať už jde o poznání, paměť nebo záměr**"¹⁰

Numeri 14:24: "Měl u sebe jiného ducha" (působícího v jeho myslí).

1 Královská 11:11: "To je u tebe [Šalomouně]" (co chceš).

1 Paralipomenon 28:12: "Vzor všeho, co u něj bylo v duchu" (v jeho myslí).

Job 10:13: "Vím, že to bylo u tebe" (paralelně "skryté v tvém srdci"; "ve tvé myslí", NIV; "Vím, že to je tvůj záměr", NASV).

Job 15:9: "co není u nás" (nerozumíme tomu).

Job 23:10: "On zná cestu, která je u mne" (cestu, kterou jdu).

Job 23:14: "On koná věci, které jsou mi určeny, a mnoho takových věcí je u Něho" (mnoho takových věcí jsou Jeho plány); LXX: "On něco chtěl a udělal to".

Job 27:11: "Co je u Všemohoucího, to neskrývám" (co má na myslí).

Žalm 50:11: "Divoká polní zvěř je u Mne" (je moje, v mé péči a myšlení).

¹⁰ Brown, Driver and Briggs, *Hebrew and English Lexicon of the Old Testament*, s. 768. (Nakolik jsem to mohl ověřit v dostupných českých a slovenských verzích, nejbližší jsou předložkové vazby podány v Serebríního Roháčkovi.)

Žalm 73:23: "Jsem stále u tebe" (ve tvých myšlenkách a péči).

Et: "o snu nebo slovu Jahvově se říká, že je u proroka."¹¹

Genesis 40:14: "Pamatuj na mě, až to bude u tebe dobré" (lit. "Pamatuj na mě u sebe"). ("Slovo" bylo to, co měl Bůh na mysli.)

2 Král 3:12: "Je u něho slovo Pánovo" (srov. 2 Jan 2: "pravda je u nás"; Gal 2:5: "pravda zůstává u vás").

Izajáš 59:12: "Přestoupení jsou u nás" (v našem vědomí, přítomná v naší mysli). (Srov. Jan 17:5: sláva, kterou měl Ježíš u Boha - přítomná v Boží mysli, jako jeho záměr).

Jeremiáš 12:3: "Zkoušel jsi u sebe postoj mého srdce" (doslova "zkoušel jsi u sebe mé srdce").

Jeremiáš 23:28: "Prorok, u kterého je sen" (prorok, který má sen).

Jeremiáš 27:18: "Je-li u nich slovo Pána..."

Job 14:5: "Dny člověka jsou určeny, počet jeho měsíců je u Tebe" (je Ti znám, je pod Tvou kontrolou).

Príslovní 2:1: "Uchovávej ve svém nitru má přikázání" (doslova "uchovávej v sobě").

Príslovní 11:2: "Moudrost je u pokorného."

Vzhledem k tomuto hebrejskému pozadí navrhneme překlad Jan 1:1, 14 takto: "Na počátku byla Boží moudrost, a ta byla upevněna jako Boží nařízení, a moudrost plně vyjadřovala Boží mysl. Tato moudrost se ztělesnila v člověku, Mesiáši Ježíši."

Historický Ježíš je od Jan 1:14 Boží moudrostí (viz 1 Kor 1:24, 30).

Důvody, proč "slovo" v Jan 1:1 není Syn:

1. Slovo "slovo" ve Starém zákoně nikdy není osoba a Ježíš není v Janově evangeliu nikdy nazýván "slovem". V Janově evangeliu Ježíš říká "já jsem" chléb, světlo, život, cesta atd. ale nikdy neříká "já jsem slovo".

2. Ve svitcích od Mrtvého moře je zřejmá paralela k Janovi 1:3: "Jeho poznáním všechno vzniklo a všechno, co je, ustanovil svým záměrem a bez něho není učiněno nic" (1QS 11:11). Souvislost s Janem 1:1-3 je zřejmá. Poznání = moudrost = logos (slovo).

3. Někteří tvrdí, že v Jan 1:1 je paralela s Mojžíšem, ale v žádném textu není řečeno, že Mojžíš **byl** u Boha (*en pros ton theon*). Ano, ve Starém zákoně se Mojžíš modlí k Bohu, vystupuje k Bohu atd. a používá se řecké *pros ton theon*, ale nikdy se neříká, že Mojžíš **BYL** u Boha".

4. Slovo **"stal se"** tělem v Janovi 1:14 - stejné slovo jako voda *se stala* vínem, kameny *se staly* chlebem. Někteří se snaží tvrdit, že "slovo **se stalo** tělem" znamená "Ježíš **byl** člověkem", ale "byl" zjevně není totéž co "stal se".

Povzbuzení od učence

Profesor Willibald Beyschlag (1823-1900) byl evangelický teolog působící na univerzitě v německém Halle. Ve svém díle *New Testament Theology*¹² na téma "Jednorozený" napsal toto:

"Kristologické myšlení Nového zákona dosahuje u Jana nepochybně svého vrcholu, ale v podstatě se neliší od ostatních doktrinních systémů. I když někteří, zaslepeni prologem [Janova] evangelia, který jako by upřednostňoval [pozdější] dogmatickou tradici, hledali v Janovi **vznosný spekulativní obraz Krista, je to pořád omyl**. Janův obraz Krista nevychází z teologických spekulací, ale z živého dojmu historické osobnosti, jak ukazuje právě tento prolog (v. 14), dosvědčuje: "Viděli jsme jeho slávu, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy"; a ještě důrazněji je ustanovena v úvodu jeho listu: "To, co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme viděli na vlastní oči, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, o Slově života, to vám zvěstujeme" (1 Jan 1:1). To však také vylučuje představu, že janovská christologie, stejně jako christologie církevních otců a velkých koncilů, vychází z Kristova božství a od něj přechází k jeho lidství. Obrácený postup byl jediné přirozený, ba samozřejmý. Ježíš, který na evangelistu

¹¹ Ibid., 86.

¹² Svazek 2, Angl. překlad Neil Buchanan, T & T Clark, 1899.. s. 414, 419, 420, 421.

působil dojmem věčného Slova, jež se stalo tělem, byl pro něj zpočátku člověkem (Jan 8:40), Místrem z Nazareta, jehož otce, matku, bratry a sestry znali lidé i každý učedník (Jan 1:45; 6:42; 7:27).

"A bylo by naprosto zvrácené domnívat se, že toto Ježíšovo lidství bylo pro Jana něčím lhostejným nebo dokonce jen zdánlivým. Nejenže ho v naučné i vypravěčské části své knihy raději nazývá jeho lidským jménem Ježíš, ale můžeme říci, že **udělal z uznání či popření Ježíšova dokonalého lidství rozlišovací bod křesťanství a proti-křesťanství**. Falešní učitelé z jeho prvního listu, podobně jako ti moderní učitelé, kteří v Ježíši nacházejí pouze historické ztělesnění představy o Božím Synu, která v něm nebyla skutečně nebo dokonale uskutečněna, představovali Ježíše pouze jako dočasné ztělesnění nebeského Krista, a proto učili, že ten nepřišel skutečně *en sarki*, v pravé lidské přirozenosti. (V původním textu není "přišel do těla", jak Luther nepřesně přeložil, ale "přišel v těle".) Pro Jana jsou to antikristové (1 Jan 2:8) a jako základní křesťanské vyznání proti nim staví "Krista, který přišel v těle" (1 Jan 4:2)...

"Naše studium Ježíšova svědectví o sobě samém podle Jana nám ukázalo, že **čtvrté evangelium nepopírá nic, co je Ježíšovi nevinně lidské**, ani hlad nebo žízeň, únavu nebo smutek, utrpení nebo smrt, ani boj duše, ani rozlišování své vůle od božské, ani vykonávání modlitby a uctívání Boha; janovský Kristus uznává veškerou lidskou závislost na Bohu a tato závislost sahá až do stavu jeho vyvýšenosti (Jan 14: 16, 28) ... **Jako Vzkříšený stále nazývá Otce svým Bohem** (Jan 20:17). **A prostě není pravda, co se tvrdí tak často, že Jan pojímal svého Krista jako vševědoucího a všemocného**. Jakkoli byly Jeho vědění a moc v Janově obraze obdivuhodné svým rozsahem, přesto se musel u Lazarova hrobu zeptat: "Kam jste ho položili?" a mohl prohlásit: "Sám od sebe nemohu nic udělat." Nemůžeme tedy říci, že by Ho Jan představoval jako vševědoucího nebo všemohoucího (Jan 5:19).

"Stejně jako v celém Novém zákoně, tak i u Jana spočívá Kristova vznešenost a jedinečnost na základě jeho lidské přirozenosti; pro něj však nejde o relativní, nýbrž o absolutní jedinečnost; Kristus je mezi lidskými dětmi jedinečně zplozeným, *monogenes*. Tato

jedinečnost je pro něj především morální, spočívající v jeho dokonalé bezhříšnosti: "Nebylo v něm hříchu" (1 Jan 3:5). Stejně jako Petr ve svých listech i promluvách, i Jan ve svém listu **opakovaně zdůrazňuje příklad Ježíšovy svatosti a spravedlnosti**. 2:1: "Ježíš Kristus spravedlivý". 3:7: "Každý, kdo má v něm tuto naději, posvěcuje sám sebe, jako je on svatý - ten, kdo praktikuje spravedlnost, je spravedlivý, jako je spravedlivý on [Ježíš].

"Že se tím nemyslí metafyzické a božské, ale lidské vlastnosti, ukazuje (1 Jan 2:6) srovnání Ježíšova chování s naším; a samo o sobě nemůže být sporné z toho, co o sobě Ježíš říká v evangeliu (Jan 5:30; 8:29; 15:10). Tato absolutní bezchybnost se podle Jana opírá o tuto morální jedinečnost, jak jsme ukázali z Ježíšových slov, o nichž podává zprávu, o toto absolutní společenství s Bohem, které popisuje jako bytí "v Otci" a jako bytí a přebývání Otce v něm, z něhož pramení Ježíšovy zázračné skutky i jeho slova života a vše, co z něj činí Spasitele světa. "Otec mě nenechává samotného, protože vždycky dělám to, co se mu líbí." "Otec, který ve mně přebývá, koná skutky." "Otec miluje Syna a všechno mu ukazuje." "Já jsem v Otci a Otec je ve mně; slova, která říkám, neříkám sám od sebe." "Otec, který mě poslal, mi dal příkaz, co mám říkat a co mám mluvit." "Jako má Otec život v sobě, tak dal Synovi, aby měl život v sobě." To je základní myšlenka Janovy christologie a na ní spočívají ony velké výroky o Kristu, kterými se musíme blíže zabývat ...

"Syn je nejbližší přítel Otce, který spočívá na srdci věčného Otce a může nám zjevit jeho nejnaternější myšlenky a pocity. Zároveň je jedním ze zvláštních Janových záměrů zdůraznit naprostou jedinečnost tohoto vztahu Syna... ve zvláštním janovském dodatku k 'Boží Syn', slovu 'jedinečně zplozený', *monogenes* (1 Jan 4:9; Jan 1:14; 3,16). **Toto pojetí nemá nic společného s trinitárním "věčným plozením" pozdějšího církevního učení**; prostě přenáší vztah jediného dítěte lidských rodičů (Lk 7:12) na vztah člověka Ježíše k jeho nebeskému Otci...

"Z toho všeho by nás nemohlo překvapit, kdyby apoštol označil Jednorozeného jako *theos* (Bůh), a činí tak ústy Tomáše (Jan 20:28); **nesmíme však zapomenout, že starozákonní zvyklosti neodmítaly toto**

jméno ani králi (Ž 45). Na druhou stranu čtení *monogenes theos* [jednorozený Bůh] v Jan 1:18, ačkoli je dobře doloženo, je z vnitřních důvodů velmi nepravděpodobné bezprostředně po slovech "Boha nikdy nikdo neviděl". **A domnívám se, že je zcela nemožné vztahovat "toto je pravý Bůh a věčný život" v 1 Jan 5:20 na toho, který je bezprostředně předtím jmenován Synem, a nikoli na Otce, který byl dvakrát předtím označen za "pravého".** Tentýž apoštol, který nutí Ježíše označit Otce (Jan 17:3) za 'jediného pravého Boha', by si nemohl tak přímo odporovat, aby vedle 'jediného pravého Boha' tvrdil druhé 'pravý Bůh'."

Komentáře

- "Můj příběh začíná, když jsem byl jako malý chlapec vychováván jako svědek Jehovův. Během dospívání a rané dospělosti jsem se od víry vzdaloval. Ve svých třiceti letech jsem opět našel Boží slovo. Moc jsem toho nevěděl, jen jsem se chtěl nechat pokřtít, a tak jsem byl ve svých 35 letech pokřtěn v anglikánské církvi. S anglikánskou církví jsem si příliš nerozuměl, myslel jsem si, že je s ní spojeno příliš mnoho rituálů, a zjistil jsem, že věří v Trojici a že Ježíš byl Bůh. Začal jsem se poohlížet jinde. Nejprve jsem chodil do místního baptistického sboru, ale ten také věřil v Trojici, a tak jsem si dupnul. Nakonec jsem tedy chodil do místního křesťanského shromáždění. Chodil jsem tam nějakou dobu, ale jejich učení je ještě horší než anglikánská a baptistická církev. Jsou velmi nepřátelští a nazývají mě kacířem. Baptistická církev mě také nazvala kacířem, ale abych byl spravedlivý k anglikánské církvi, tam mě nikdy nenazvali kacířem za to, že nevěřím v Trojici. Jediným důvodem, proč nadále navštěvuji křesťanské shromáždění, je to, že s nimi diskutuji o Bibli. Nyní se považují za křesťana věřícího v Bibli nebo biblického unitáře, který věří v Pána Ježíše Krista jako Mesiáše, svatého Božího Syna, který zemřel za odpuštění mých hříchů." – *Anglie*

- "Jste pro mě a mé shromáždění opravdovým pozhénáním, vaše materiály používám při výuce už asi tři až čtyři roky." - *Trinidad*

- "Jsem horlivý hledač pravdy, protože moje víra je jediným pokladem, který ve svém životě mám. Jsem chudý věřící, který je závislý pouze na dobročinnosti spolupracovníků." – *Filipíny*

- "Na začátek bych vám chtěl moc poděkovat za vaši učitelskou službu. Vaše knihy a přednášky pomohly mně a jistě i tisícům dalších lidí vymanit se z pout tradičního křesťanství. Píši 'tradičního', protože to je skutečně založeno na tradici. Dlouho jsem si myslel, zejména proto, že jsem lékař, že křesťané jsou příliš "jinověrci", pokud jde o jejich fyzické zdraví. Vskutku, jsme téměř jistě platonici! Těla považujeme za nutné zlo, v němž je uvězněno naše skutečné já, duše. Pomohli jste mi tento pocit 'konkretizovat' tím, že jste mi obnovili mysl, abych citoval apoštola Pavla, abych viděl, že právě křesťanské náboženství není dualistické. Toto platónské smýšlení také vytváří podmínky pro agresivní nadměrné využívání přírody. Zapomínáme na slova apoštola Pavla o úloze přírody, která ukazuje na svého stvořitele, a bez výčitek svědomí ji využíváme. No, nyní máme výčitky svědomí, ale zašli jsme do extrému, kdy jsme přírodu zbožstili a učinili z ní cíl sám o sobě. Díky Bohu, že naše země bude jednoho dne obnovena. Nicméně právě v oblasti vlastní teologie, a zejména christologie, byl váš vliv největší. Protože jsem ve svých dvaceti letech studoval filozofii a teologii na římskokatolické instituci a později jako baptistický starší ve výcviku, bylo pro mě nejtěžší oprostít se od klasického učení o Kristově Božství. Více než deset let jsem se v této otázce pohyboval sem a tam. Osvobodit se od této nejničivější hereze bylo obtížné, i když se to nakonec podařilo. A nyní, když je závoj zvednut, chápu, jaké škody tato doktrína způsobila. Židé byli obviněni z bohovraždy, což poskytlo mocný argument pro antisemitismus; v Levantě ostrakizace unitářských křesťanů 'pravověrnou' trinitární církví připravila půdu pro snadnější konverzi k islámu; a celkově křesťané dostali jako příklad k následování bohočlověka, což je pro ty, kdo jsou jen 'lidé', nesplnitelný cíl." - *Kanada*